

5-15R

LASTE ARENGU JA KÄITUMISE HINDAMISE KÜSIMUSTIK LAPSEVANEMATELE

Lapsevanematele: Antud küsimustik, mis käib 5-17-aastaste laste ja noorukite kohta, sisaldab väiteid, mis puudutavad Teie lapse oskusi ja käitumist erinevates arenguvaldkondades. Lapsed on iniviidid. See tähendab, et nende oskused ja käitumised võivad olla lapseti erinevad, ning sõltuvad vanusest.

Esitatud väidetele järgnevad kastikesed, kus on kirjas „**Ei kehti minu lapse kohta**“, „**Mõnikord/mõningal määral käib minu lapse kohta**“ või „**Kehtib täielikult minu lapse kohta**“. Märkige ära kastike, mis Teie arvates kõige paremini vastab Teie lapse toimetulekule igapäevastes olukordades, võrreldes teiste samavanuste lastega. Pidage silmas lapse praegust toimetulekut, s.t. viimase 6 kuu jooksul. Selleks, et tagada võimalikult täpne pilt teie lapse toimetulekust, on oluline ära täita kogu küsimustik.

Teilt küsitakse, kas lapse toimetulek erinevates valdkondades toob kaasa probleeme igapäevaelus. Palun mõelge, kas need probleemid mõjutavad last ja teisi inimesi kodus, koolis ning sõprade hulgas või mitte. Nendele küsimustele järgneb neli valikut: **Üldse mitte – Natuke – Üsna palju – Väga palju**.

Teie lapse nimi: ..... Selle küsimustiku täitis: .....

Sünnikuupäev: ..... Täna kuupäev: .....

Seda küsimustikku kasutavale spetsialistile: Küsimustiku eesmärgiks on välja selgitada lapsevanema arusaam oma lapse tugevustest ja nõrkustest mitmes arenguvaldkonnas. Küsimustik pole mõeldud kasutamiseks diagnostilise otsuse ainsa alusena. Selle küsimustiku kasutamine nõuab teadmisi normaalsest ja ebatüüpilisest lapse arengust ning psühhomeetria alusteadmisi. Juhised ametialaseks kasutamiseks, läbiviimiseks ja skoorimiseks leiab manuaalist.

Küsimustiku allikas: Kadesjö, B., Janols, L-O, Korkman, M., Mickelsson, K., Strand, G., Trillingsgaard, A., Lambek, R., Øgrim, G., Bredesen, A., & Gillberg, C. (2017). Five-To-Fifteen-Revised (5-15R). Kättesaadav veebilehel www.5-15.org

Autoriõigused ©: (2004): Björn Kadesjö, Göteborg, Lars-Olof Janols, Uppsala, Marit Korkman, Helsingfors, Katarina Mickelsson, Helsingfors, Gerd Strand, Oslo, Anegen Trillingsgaard, Århus, Christopher Gillberg, Göteborg
Autoriõigused on määratletud Rootsi Autoriõiguse Seadusega (Swedish law Act on Copyright in Literary and Artistic Works (1960: 729)).

Lubatud on kopeerimine isiklikuks kasutamiseks.

Ei kehti minu lapse kohta	Kehtib mõnikord/ mõningal määral minu lapse kohta	Kehtib minu lapse kohta
------------------------------------	---	-------------------------------

Motoorsed oskused - üldmootorika (kuidas laps kasutab oma keha erinevates tegevustes)

1. Esineb raskusi uute mootorsete oskuste omandamisega nagu näiteks rattaga sõitma, uisutama, ujuma õppimine.	☐	☐	☐
2. Lapsel on raskusi palli viskamise ja püüdmisega.	☐	☐	☐
3. Lapsel on raskusi kiiresti jooksmisega.	☐	☐	☐
4. Lapsel on raskusi või talle ei meeldi osaleda sportlikes mängudes nagu jalgpall, rahvastepall või korvpall.	☐	☐	☐
5. Tasakaaluprobleemid; näiteks ei suuda hästi seista ühel jalal.	☐	☐	☐
6. Komistab ja kukub tihti.	☐	☐	☐
7. Kohmakad või kummalised liigutused.	☐	☐	☐

Motoorsed oskused - peenmootorika (mida laps teeb oma kätega)

8. Lapsele ei meeldi joonistada; raskused midagi sümboliseerivate kujutiste joonistamisega.	☐	☐	☐
9. Lapsel on raskusi väikeste objektide üles korjamise, kokku panemise ja käsitlemisega.	☐	☐	☐
10. Lapsel on raske vett klaasi valada, ilma et midagi maha ajaks.	☐	☐	☐
11. Süües ajab tihti toitu riieele või lauale.	☐	☐	☐
12. Lapsel on raskusi noa ja kahvli kasutamisega.	☐	☐	☐
13. Lapsel on raskusi nõopide kinni panemise või kingapaelte sidumisega.	☐	☐	☐
14. Lapsel on raskusi pliiatsi kasutamisega (nt vajutab liiga tugevasti, käsi väriseb).	☐	☐	☐
15. Selge käe-eelistus pole välja kujunenud, st pole selgelt ei parema- ega vasakukäeline.	☐	☐	☐
16. Kirjutamine on aeglane ja vaeva nõudev.	☐	☐	☐
17. Pliiatsihaare on eale mitte vastav, hoiab pliiatsit ebatavalisel viisil.	☐	☐	☐

Ei kehti minu lapse kohta	Kehtib mõnikord/ mõningal määral minu lapse kohta	Kehtib minu lapse kohta
------------------------------------	---	-------------------------------

Kas mootorika probleemid häirivad teie lapse igapäevast toimetulekut?

Üldse mitte Natuke Üsna palju Väga palju

Tähelepanelikkus ja keskendumisvõime erinevate ülesannete ja tegevuste puhul

18. Tihti ei suuda detailidele piisavalt tähelepanu pöörata või teeb hooletusvigu.	☐	☐	☐
19. Lapsel on tihti raske ülesannetes või mängudes tähelepanu säilitada.	☐	☐	☐
20. Laps tundub tihti mitte kuulavat, kui temaga otseselt räägitakse.	☐	☐	☐
21. Probleemid juhiste järgimisega ning kooli- või kodutööde ja kohustuste lõpule viimisega.	☐	☐	☐
22. Lapsel on tihti raskusi oma ülesannete ja tegevuste organiseerimisega.	☐	☐	☐
23. Tihti väldib, on vastumeelne või tõrges tegevuste suhtes, mis nõuavad püsivat vaimset pingutust (nt. kodused koolitööd).	☐	☐	☐
24. Sageli kaotab ülesannete või tegevuste jaoks vajalikke asju (nt. mänguasjad, koolitarbed, pliiaitsid, raamatud või tööriistad).	☐	☐	☐
25. Tema tähelepanu juhivad tihti kergesti kõrvale välised/kõrvalised stiimulid (nt. ebaolulised helid, nagu teiste inimeste rääkimine või mööda sõitvad autod).	☐	☐	☐
26. Igapäevastes tegevustes on tihti hajameelne.	☐	☐	☐

Üliaktiivsus ja impulsiivsus (kalduvus muutuda liiga aktiivseks või impulsiivseks)

27. Laps on pidevas liikumises (trummeldab sõrmedega, näpib asju jne).	☐	☐	☐
28. Raskused paigal istumisega (niheleb istmel, tõuseb püsti ja liigub ringi).	☐	☐	☐
29. Jookseb tihti ringi või ronib üleliia olukordades, kus see pole sobilik.	☐	☐	☐
30. Lapsel on raskusi rahulikult ja vaikselt mängimisega.	☐	☐	☐

	Ei kehti minu lapse kohta	Kehtib mõnikord/ mõningal määral minu lapse kohta	Kehtib minu lapse kohta
31. On pidevalt „minekuvalmis“ või „nagu üles keeratud“.	☐	☐	☐
32. Räägib tihti ülearu.	☐	☐	☐
33. Ütleb tihti ennatlikult välja vastused enne, kui küsimus on lõpuni esitatud.	☐	☐	☐
34. Lapsel on raskusi oma järjekorra ootamisega (mängudes, söögikordadel jne).	☐	☐	☐
35. Katkestab tihti teisi või segab vahele (nt sekkub vestlustesse ja mängudesse).	☐	☐	☐

Kas probleemid tähelepanuga, keskendumisega, üli-aktiivsuse või impulsiivsusega häirivad teie lapse igapäevast toimetulekut?

Üldse mitte Natuke Üsna palju Väga palju

Passiivsus/tegevusetus (lapse tegevusetus või kalduvus olla liiga passiivne)

36. Lapsel on raskusi ülesannete/tegevuste alustamisega.	☐	☐	☐
37. Lapsel on raskusi ülesannete/tegevuste lõpule viimisega, ei saa asjadega valmis samamoodi kui ülejäänud grupp.	☐	☐	☐
38. On tihti „omas maailmas“ või unistab.	☐	☐	☐
39. Tundub aeglane, loid/jõuetu või vähese energiaga.	☐	☐	☐

Kas passiivsus või tegevusetus häirib teie lapse igapäevast toimetulekut?

Üldse mitte Natuke Üsna palju Väga palju

Võime planeerida ja organiseerida tegevusi

40. Lapsel on raskusi oma tegude tagajärgede mõistmisega (nt. ronib ohtlikes kohtades, on liikluses hooletu).	☐	☐	☐
41. Lapsel on raskusi ülesannete planeerimise ja nende ettevalmistamisega (nt. kooliks või väljasõiduks vajalike asjade kokkupanemisega).	☐	☐	☐

Ei kehti minu lapse kohta	Kehtib mõnikord/ mõningal määral minu lapse kohta	Kehtib minu lapse kohta
------------------------------------	---	-------------------------------

42. Lapsel on raskusi mitmeosaliste ülesannete lõpetamisega (nt. nooremad lapsed: hommikul riietumine ilma pidevate meeldetuletusteta; vanemad lapsed: kooliülesannete tegemine ilma pidevate meeldetuletusteta).

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

Kas probleemid planeerimise / organiseerimisega häirivad teie lapse igapäevast toimetulekut?

Üldse mitte Natuke Üsna palju Väga palju

Ruumi- ja suunataju: kuidas laps tajub füüsilises maailmas ruumi ja suundasid

43. Lapsel on raskusi orienteerumisega (isegi tuttavates kohtades).

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

44. Last tunduvad häirivad (isegi kerged) kõrguste erinevused näiteks seoses trepist üles minemisega jne.

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

45. Lapsel on raskusi kauguse või suuruse hindamisega.

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

46. Lapsel on raskusi suuna ja ruumilisuse mõistmisega (nooremad lapsed: riiete tagurpidi pööramine; vanemad lapsed: selliste tähtede nagu b, p, d või numbrite nagu 6 ja 9 segi ajamine).

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

47. Põrkab teiste inimestega kokku, eriti kitsastes kohtades.

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

Ajataju: lapse suutlikkus aru saada ajamõistetest

48. Segased ajamõisted, nt. ei taju intuitsivselt, kui pikk on „viis minutit“ või „üks tund“, või on ebakindel, kui kaua aega tagasi mingi asi toimus.

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

49. Omab vaid ähmast arusaama, mis aeg on, kas on hommik või pärastlõuna, kas on aeg kooli minna või mitte.

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

50. Küsib korduvalt üle, millal midagi juhtub, nt. kui kaua aega on jäänud väljumiseni või kooli minekuni.

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

51. Oskab kella mehhaaniliselt lugeda, aga ei saa aru tegelikust aja mõistest.

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

Oma keha taju: kuidas laps tajub oma keha ja kehalisi aistinguid

52. Ei taju, kuidas riided seljas istuvad. Ei kohenda sokke või pükse, mis on alla vajunud.

☐	☐	☐
--------------------------	--------------------------	--------------------------

	Ei kehti minu lapse kohta	Kehtib mõnikord/ mõningal määral minu lapse kohta	Kehtib minu lapse kohta
53. Üllatavalt nõrk külma, valu jne taju.	☐	☐	☐
54. Kehv kehateadlikkus (on ebakindel selle osas, milline on tema keha suurus keskkonna suhtes, nt. põrkab asjade vastu või koperdab neile otsa ilma kavatsuseta seda teha).	☐	☐	☐
55. Ülitundlik puudutuste suhtes (teda ärritab kitsas riietus, tajub kerget puudutust karmina jne).	☐	☐	☐
56. Lapsel on raskusi teiste inimeste liigutuse matkimisega.	☐	☐	☐

Visuaalsete vormide taju: lapse võimekus tajuda vorme ja kujundeid

57. Kaldub pilte valesti tõlgendama (nt. näeb praemuna pildis hoopis lille).	☐	☐	☐
58. Lapsel on raskusi väikeste erinevuste märkamisega sarnastes kujundites, figuurides, sõnades ja mustrites.	☐	☐	☐
59. Lapsel on raskusi näiteks auto, maja vms. pildi joonistamisega (võrreldes teiste samaealiste lastega).	☐	☐	☐
60. Lapsel on raskusi puslede kokku panemisega.	☐	☐	☐

Kas probleemid ruumi ja suuna, aja, oma keha, või vormide ja kujundite tajuga häirivad teie lapse igapäevast toimetulekut?

Üldse mitte Natuke Üsna palju Väga palju

Mälu: Lapse võime meelde jätta fakte või oma kogemusi

61. Lapsel on raskusi isiklike andmete meelde jätmisega nagu sünnikuupäev, kodune aadress jne.	☐	☐	☐
62. Raskused teiste inimeste nimede meelde jätmisega (nt õpetajate, koolikaaslaste nimed).	☐	☐	☐
63. Lapsel on raskusi nädalapäevade, kuude ja aastaegade nimetuste mäletamisega.	☐	☐	☐
64. Lapsel on raskusi koolis õpitud mitte-isiklike faktide meelde jätmisega (nt. ajaloolised sündmused, keemia valemid jne).	☐	☐	☐

	Ei kehti minu lapse kohta	Kehtib mõnikord/ mõningal määral minu lapse kohta	Kehtib minu lapse kohta
65. Lapsel on raskusi hiljutiste sündmuste meenutamisega, nagu kes helistas, mida ta mõni tund tagasi sõi jne.	☐	☐	☐
66. Lapsel on raskusi sündmuste meenutamisega, mis toimusid mõnda aega tagasi, nt. mis juhtus reisil, mis ta jõuluningiks sai jne.	☐	☐	☐
67. Tihti ei mäleta, kuhu ta asjad pani.	☐	☐	☐
68. Lapsel on raskusi eakaaslastega kokku lepitud kohtumiste või kodutööks jäetud ülesannete meelde jätmisega.	☐	☐	☐
69. Lapsel on raskusi luuletuste, laulude, korrutustabeli jms pähe õppimisega.	☐	☐	☐
70. Lapsel on raskusi pikkade või mitme-etapiliste juhiste meelde jätmisega.	☐	☐	☐
71 . Raskused uute oskuste, nt uue mängu reeglite omandamisega.	☐	☐	☐

Kas mälu probleemid häirivad teie lapse igapäevast toimetulekut?

Üldse mitte Natuke Üsna palju Väga palju

Kõne mõistmine: lapse võime mõista keelt ja kõnet

72. Lapsel on raskusi seletuste ja juhiste mõistmisega.	☐	☐	☐
73. Lapsel on raskusi kõva häälega ette loetud lugude jälgimisega.	☐	☐	☐
74. Lapsel on raskusi teiste inimeste jutu mõistmisega (ütleb tihti: „mida?“, „mida sa sellega mõtled?“).	☐	☐	☐
75. Lapsel on raskusi abstraktsete mõistetega, nagu „ülehomme“ või „õiges järjekorras“.	☐	☐	☐
76. Kaldub öeldut valesti tõlgendama.	☐	☐	☐

Kõnes väljendumine: lapse võime end keeleliselt väljendada ja sõnu hääldada

77. Laps on kõnehäälilikuid kasutades ebakindel ning kaldub sõnu valesti hääldama.	☐	☐	☐
--	--------------------------	--------------------------	--------------------------

	Ei kehti minu lapse kohta	Kehtib mõnikord/ mõningal määral minu lapse kohta	Kehtib minu lapse kohta
78. Lapsel on raskusi inimeste, värvide, tähtede jms nimede õppimisega.	☐	☐	☐
79. Raskused sõnade leidmisega või teistele inimestele seletamisega, ütleb tihti „ee...mmm...see...“.	☐	☐	☐
80. Kaldub sõnu valesti mäletama; ütleb „küünarnuki“ asemel „käenuk“, „nimetissõrme“ asemel ütleb „näitamissõrm“ jne.	☐	☐	☐
81. Lapsel on raskusi oma soovide väljendamisega.	☐	☐	☐
82. Raskused soravalt ning ilma pausideta rääkimisega.	☐	☐	☐
83. Raskused enese väljendamisega terviklikes, grammatiliselt korrektsetes lausetes ning sõnade õige pööramise/käänamisega.	☐	☐	☐
84. Hääldeb spetsiifilisi häälikuid valesti (pudikeel, raskused „r“ häälikuga, ninahääli)	☐	☐	☐
85. Lapsel on raskusi keeruliste sõnade nagu „elektriline“, „rabarber“ jne hääldamisega.	☐	☐	☐
86. Hääli on kähe/kähisev.	☐	☐	☐
87. Kogeleb.	☐	☐	☐
88. Räägib nii kiiresti, et on raske mõista, mida ta ütleb.	☐	☐	☐
89. Kõne on segane/ebaselge.	☐	☐	☐

Verbaalne suhtlemine: Keelekasutus vestlustes ja suhtluses teistega

90. Lapsel on raskusi kogemuste ja olukordade kirjeldamisega nii, et kuulaja aru saaks (nt. mis juhtus päeva või suvevaheaja jooksul).	☐	☐	☐
91. Lapsel on raskusi „järje“ pidamisega, kui teistele inimestele midagi räägib.	☐	☐	☐
92. Raskused vestluses osalemisega, nt. probleemid kuulamiselt rääkimisele üle minekuga.	☐	☐	☐

Kas probleemid kõne mõistmise, keele kasutamise või sõnalise suhtlusega häirivad teie lapse igapäevast toimetulekut?

Üldse mitte Natuke Üsna palju Väga palju

Ei kehti minu lapse kohta	Kehtib mõnikord/ mõningal määral minu lapse kohta	Kehtib minu lapse kohta
------------------------------------	---	-------------------------------

Koolioskuste omandamine

(kui laps noorem kui 8-aastane, liikuge edasi küsimuse juurde nr 122.)

Laste õppimisega seotud küsimused võivad vanematele ilma õpetajapoolse informatsioonita keerulised olla. Proovige palun siiski järgnevatele küsimustele vastata, toetudes sellele, mida te teate või mida olete lapse õpetajalt kuulnud.

Lugemine, kirjutamine, arvutamine (ainult laste kohta, kes on 8-aastased või vanemad):

93. Lugemisoskuse omandamine on raskem kui võiks eeldada, arvestades tema võimet õppida muid asju.	☐	☐	☐
94. Lapsel on raskusi loetu mõistmisega.	☐	☐	☐
95. Raskused paraja tempoga ette lugemisega (loeb liiga aeglaselt, liiga kiiresti või ei suuda soravalt lugeda).	☐	☐	☐
96. Ei meeldi lugeda (nt väldib raamatute lugemist).	☐	☐	☐
97. Lugeses püüab teksti sisu huupi arvata.	☐	☐	☐
98. Lapsel on raskusi õigekirjaga.	☐	☐	☐
99. Raskused tähtede õige kujuga ning puhtalt kirjutamisega.	☐	☐	☐
100. Raskused enda mõtete väljendamisega kirjalikult.	☐	☐	☐
101. Raskused elementaarsete arvutamisoskuste omandamisega (liitmine, lahutamine; s.t. pluss, miinus).	☐	☐	☐
102. Raskused kirjalikus vormis esitatud matemaatikaülesannetega.	☐	☐	☐
103. Raskused mitmesuguste matemaatiliste reeglite rakendamisega.	☐	☐	☐
104. Raskused korrutustabeli õppimise ja kasutamisega.	☐	☐	☐
105. Raskused peast arvutamisega.	☐	☐	☐

Uute asjade õppimine ja teadmiste rakendamine koolis (ainult laste kohta, kes on 8-aastased või vanemad)

106. Lapsel on raskusi suuliste juhiste mõistmisega.	☐	☐	☐
107. Raskused abstraktsete terminite mõistmise või kasutamisega, nt. suuruse, mahu/hulga, ruumilise suunaga seotud mõisted.	☐	☐	☐

	Ei kehti minu lapse kohta	Kehtib mõnikord/ mõningal määral minu lapse kohta	Kehtib minu lapse kohta
108. Raskused teiste lastega aruteludes osalemisega.	☐	☐	☐
109. Raskused faktide õppimisega või ümbritseva maailma kohta teadmiste omandamisega.	☐	☐	☐
110. Erakordsed teadmised või oskused mingil alal.	☐	☐	☐
111. Laps on osav kunstiliste või praktiliste asjadega (pilli mängimine, joonistamine, maalimine, ehitustöö jne).	☐	☐	☐

Probleemilahendusvõime koolis ning lähenemine uutele õppisolukordadele
(ainult laste kohta, kes on 8-aastased või vanemad)

112. Lapsel on raskusi tegevuste planeerimise ning organiseerimisega (nt. asjade tegemise järjekord, palju aega on konkreetse ülesande täitmiseks vaja).	☐	☐	☐
113. Raskused plaani või strateegia muutmisega, kui see osutub vajalikuks (nt. kui esialgne lähenemine kukkus läbi).	☐	☐	☐
114. Raskused seletuste mõistmise ning täiskasvanute poolsete juhiste täitmisega.	☐	☐	☐
115. Raskused abstraktsete ülesannete lahendamise (st. on sõltuv nähtava või katsutava õppematerjali kasutamisest).	☐	☐	☐
116. Lapsel on raskusi pingutamise ning ülesannete lõpule viimisega, tihti jätab need pooleli.	☐	☐	☐
117. Ei ole motiveeritud kooliülesanneteks või teisteks võrreldavateks õppisolukordadeks.	☐	☐	☐
118. Õppimine on aeglane ning tööd nõudev.	☐	☐	☐
119. Teeb asju liiga kiiresti, rutakalt või ülepeakaela.	☐	☐	☐
120. Ei suuda/ei taha võtta vastutust oma tegude eest, vajab pidevat järelvalvet.	☐	☐	☐
121. Vajab palju toetust ning tahab teada, kas teeb õigesti/hästi.	☐	☐	☐

Kas kooliprobleemid või õpiraskused häirivad teie lapse igapäevast toimetulekut?

Üldse mitte Natuke Üsna palju Väga palju

Ei kehti minu lapse kohta	Kehtib mõnikord/ mõningal määral minu lapse kohta	Kehtib minu lapse kohta
------------------------------------	---	-------------------------------

Sotsiaalsed oskused: lapse suutlikkus osaleda sotsiaalsetes olukordades ning suhelda teistega

122. Ei mõista teiste inimeste sotsiaalseid vihjeid, nt näoväljendusi, žeste, hääletooni või kehakeelt.	☐	☐	☐
123. Raskused teiste inimeste tunnete mõistmisega.	☐	☐	☐
124. Raskused teiste inimeste vajadustele vastamisega.	☐	☐	☐
125. Raskused oma emotsioonide seletamisega sõnades, kui tunneb end üksikuna, on igav jne.	☐	☐	☐
126. Räägib monotoonse või kummalise häälega.	☐	☐	☐
127. Raskused emotsioonide ja reaktsioonide väljendamisega kehakeele ja näoväljenduste abil.	☐	☐	☐
128. Märnatavalt vanamoeline suhtlemisstiil.	☐	☐	☐
129. Lapsel on raske käituda eakaaslaste ootuste kohaselt.	☐	☐	☐
130. Lapsel on raskusi taipamisega, kuidas peaks käituma erinevates sotsiaalsetes olukordades nagu vanematega sugulaste külastamine, sõprade külastamine, arsti vastuvõtule või kinno minnes jne.	☐	☐	☐
131. Tundub eakaaslastele teistsugune, kummaline või ekstsentriline.	☐	☐	☐
132. Teeb ennast tahtmatult lolliks nii, et vanemad tunnevad piinlikkust või eakaaslased hakkavad naerma.	☐	☐	☐
133. Tihti tundub, et lapsel jääb talupojatarkusest puudu.	☐	☐	☐
134. Huumorisoon on nõrk.	☐	☐	☐
135. Laps purskab välja sotsiaalselt mittesobivaid kommentaare.	☐	☐	☐
136. Raskused reeglite või keeldude mõistmisega.	☐	☐	☐
137. Tülitseb tihti eakaaslastega.	☐	☐	☐
138. Lapsel on raskusi teiste inimeste õiguste mõistmise ja austamisega, nt., et väiksemad lapsed vajavad enam abi kui suuremad, ning et vanemad tuleks üksi jätta, kui nad seda nõuavad jne.	☐	☐	☐
139. Lapsel on raskusi grupi- või rühmategevustes või -mängudes osalemisega, leiutab uusi reegleid enda kasuks.	☐	☐	☐

	Ei kehti minu lapse kohta	Kehtib mõnikord/ mõningal määral minu lapse kohta	Kehtib minu lapse kohta
140. Lapsel on raskusi sõprussuhete loomisega.	☐	☐	☐
141. Laps suhtleb eakaaslastega harva.	☐	☐	☐
142. Raskused grupitegevustes osalemisega.	☐	☐	☐
143. Teised lapsed ei võta teda mängu osalema.	☐	☐	☐
144. Ei hooli füüsilisest kontaktist, nt. kallistustest.	☐	☐	☐
145. Lapsel on üks või paar huvi, mis hõlmavad märgatava aja ning avaldavad mõju suhetele pere ja sõpradega.	☐	☐	☐
146. Kordab või jääb kinni mõttetuna tunduvatesse käitumistesse või tegevustesse.	☐	☐	☐
147. Väikesed muutused päevases rutiinis ärritavad teda tugevasti.	☐	☐	☐
148. Silmast silma suhtlemisel pilkkontakt puudub või on normaalsest erinev.	☐	☐	☐

Kas sotsiaalsete oskuste probleemid häirivad teie lapse igapäevast toimetulekut?

Üldse mitte Natuke Üsna palju Väga palju

Emotsionaalsed probleemid

149. Vähene enesekindlus.	☐	☐	☐
150. Tundub õnnetu, kurb, masenduses.	☐	☐	☐
151. Kurdab tihti üksindustunde üle.	☐	☐	☐
152. On proovinud tekitada endale kehalisi vigastusi või räägib sellest.	☐	☐	☐
153. Kehv söögiisu.	☐	☐	☐
154. Väljendab tihti tunnet, et on väärtusetu või teistest lastest kehvem.	☐	☐	☐
155. Kurdab tihti kõhuvalu, peavalu, hingamisraskuste või teiste füüsiliste sümptomite üle.	☐	☐	☐
156. Näib pinges ja ärev või kurdab närvilisust.	☐	☐	☐

	Ei kehti minu lapse kohta	Kehtib mõnikord/ mõningal määral minu lapse kohta	Kehtib minu lapse kohta
157. Muutub väga ärevaks või õnnetuks, kui lahkub kodust, nt enne kooli minekut.	☐	☐	☐
158. Lapsel esineb rohkem uneprobleeme kui teistel samavanustel.	☐	☐	☐
159. Näeb tihti õudusunenägusid.	☐	☐	☐
160. Kõnnib unes või tal esineb öiseid lohutamatuid hirmusõoste, kui temaga pole võimalik kontakti saada.	☐	☐	☐
161. Kaotab tihti enesevalitsuse.	☐	☐	☐
162. Vaidleb tihti täiskasvanutega.	☐	☐	☐
163. Keeldub tihti täiskasvanute juhiseid täitmast.	☐	☐	☐
164. Kiusab tihti teisi, tehes tahtlikult asju, mida tajutakse provokatiivsetena.	☐	☐	☐
165. Süüdistab tihti teisi enese vigades või halbades tegudes.	☐	☐	☐
166. Solvub kergesti või on teiste poolt häiritud.	☐	☐	☐
167. Satub tihti kaklustesse.	☐	☐	☐
168. On loomade vastu julm.	☐	☐	☐
169. Valetab ja petab.	☐	☐	☐
170. Varastab kodust asju.	☐	☐	☐
171. Lõhub/rikub tihti teiste perekonnaliikmete või laste asju.	☐	☐	☐
172. Lapsel on korduvalt paaripäevaseid episoode, kus esineb erakordselt kõrge aktiivsustase ja kõrgenenud mõttelend.	☐	☐	☐
173. Esinevad korduvad silmnähtava ärrituvuse perioodid.	☐	☐	☐

Sundtegevused või -mõtted (tegevused või mõtted, mis tunduvad lapse kontrollile allumatud)

174. Laps kordab kompulsivselt (sunduslikult / pidevalt / korduvalt) mõnda tegevust või omab harjumusi, mida on väga raske muuta.	☐	☐	☐
175. Lapsel on kinnisideesid./veidraid mõtteid	☐	☐	☐

Ei kehti minu lapse kohta	Kehtib mõnikord/ mõningal määral minu lapse kohta	Kehtib minu lapse kohta
------------------------------------	---	-------------------------------

176. Tal on tahtmatuid liigutusi, tikke, tõmblusi, või näogrimasse.	☐	☐	☐
177. Kordab mõttetu liigutusi, nagu pea raputamine, keha tõmblused ning sõrmedega trummeldamine.	☐	☐	☐
178. Toob kuuldavale tahtmatuid helisid nagu kurgu puhtaks köhatamine, aevastamine, neelamine, haukumine, karjumine jne.	☐	☐	☐
179. Lapsel on raskusi vaikselt püsimisega, nt vilistab, ümised, pobiseb.	☐	☐	☐
180. Kordab sõnu või sõnaosi mõttetu viisil.	☐	☐	☐
181. Kasutab roppe sõnu või väljendeid liiga tihti.	☐	☐	☐

Kas emotsionaalsed probleemid, sund-tegevused või –mõtted häirivad teie lapse igapäevast toimetulekut?

Üldse mitte Natuke Üsna palju Väga palju

Palun kirjeldage oma lapse neid probleeme, mille pärast kõige rohkem mures olete:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Palun kirjeldage oma lapse tugevusi:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Täname Teid abi eest!